

LIBERTATEA

Abonamentul:

Prețul foii „Libertatea” cu adausele sale „Foaia Interesantă”, „Foaia de glume”, „Bobirnaci” și broșurile „Spicuri Economice”, și pe un an 10 cor. pe 1/2 an 5 cor. — Pentru economi: numai 6 cor. la an! „Lib.” cu „Foaia Int.” pt. economi 8 cor. pe an. Pentru America 3 dolari; — România 40 Lei.

Foaie națională politică.

o o o

Apare în fiecare JOL.

Inserțiuni:

1 pag. 80 cor., 1/2 pag. 40 cor., 1/4 pag. 20 cor. etc. — La inserate ce se dau de mai multe ori, să fac reduceri de taxă. Inserțiunile ca și abonamentele, să plătesc înainte. — Manuscriptele nu să dau înapoi. —

FRANCEZII pentru ROMÂNII

În Franța, patria celui mai nobil popor, și care e și inima gîntei latine, — se arată o foarte înveselitoare purtare de grijă pentru România și pentru *poporul românesc* peste tot! După ce învățați francezi da mâna întii, și mai nou un general, care e și un bun scriitor, — merseră în România să țină conferențe prin orașele de frunte ale Țării, în scop de a apropia inima poporului român de cea a poporului francez, — acum vin alt rînd de vești frumoase, cari arată, că lucrarea aceasta începută prin solii științei franceze în România, e pe cale a se urma acum în Franța. Iacă ce se scrie în privința asta ziarului „Universul” dela București. de către corespondentul seu din Paris:

„Oficiul de naționalități” (cancelarie pentru a purta grija feluritelor neamuri aflătoare sub stăpînire streine de ele) din Paris, în al cărei comitet conducător se găsesc învățați însemnați francezi și din sinul neamurilor pe cari le interesează), — pregătește de 3 luni un număr deosebit din revista (foaia) sa: „Analele Naționalităților”, care să fie umplut numai cu știri și cercetări despre România și neamul românesc de pretutindeni! Conducerea oficiului s'a adresat multor învățați români din Țară, ca să-i trimiță știri, informații, articli, privitor la Români, pentru ca numărul să fie cît mai desăvîrșit, vîrsînd lumină cît mai deplină asupra Țării Românești, a poporului românesc peste tot și a însemnății lui în Răsăritul Europei! Comitetul a și primit articli dela dnii Iorga, Xenopol, Densușian, Țigara-Samurcaș, și dela alți învățați români, — și numărul din numita revistă va ieși de sub tipar în scurtă vreme.

— O altă societate franceză, luptătoare pentru drepturile popoarelor din toate țările, zisă: „Liga pentru drepturile popoarelor”, are de gînd să pună la cale în Paris un șir de conferențe despre *România din Transilvania și Ungaria*, numai despre ei, — avînd să arate însemnătatea acestui popor, ca parte în-

tregitoare a neamului românesc din Răsăritul Europei.

— Iar ca răspuns la conferențele ținute de trimișii „Foyer”-ul (societatea pentru frăția română-franceză) în România, membri francezi ai acestei Societăți doresc, ca să urmeze acum un șir de conferențe românești, în capitala Franciei! Români să vină la Paris să vorbească lumii de acolo, dîndu-i privilegiu a le arăta și ei dragostea, așa cum România a arătat-o pe a sa trimișilor Franciei.

Și corespondentul ziarului chiamă cu căldură pe învățații români a folosi privilegiul și a merge între Francezi, căci binele neamului o cere aceasta! Români să și trimită învățații cei mai de seamă. Precum e nădejde că-i vor și trimite.

O mare cinste s'a făcut apoi științei românești numai de curînd. Iată cum:

Franța are un înalt așezemînt de cultură, zis: „Institutul Franciei”, o societate de învățați, în care intră numai cu greu, cei mai străluciți scriitori și învățați ai acestei națiuni luminate. Cel ce a ajuns membru la „Institut”, e așazicînd trecut între nemuritorii! Prin asta s'a recunoscut, că e, prin munca lui științifică și literară, ridicat așa de sus, că nu mai încapă vorbă asupra vredniciei, ba a nemuririi sale, pentru munca sa!

Dar în afară de învățații națiunii franceze, întemeetorii, pentru a da Institutului lor o strălucire și mai departe mergătoare, au lăsat 6 locuri și pentru cei mai mari și vrednici învățați din lumea cealaltă, a celorlalte popoare, de ori unde ar fi ele. Numai 6 locuri pentru lucreții gîndirii și științei altor popoare!

Și între acei 6 învățați rari, „Institutul” Franciei, a ales aștan de membru pe dl A. D. Xenopol, profesorul de istorie și științe dela universitatea românească din Iași.

Prin aceasta ei au dat științei române o strălucire, pe care nici cînd n'a avut-o. E o glorie pentru Români această alegere! Și Francezii au chemat cu drag în mijlocul lucreților ce au cu greu intrare la „Institut”, pe profesorul român,

voioși că pot da această vrednică cinste, unui frate latin din Răsărit!

Tot atîtea semne acestea, cari făgăduesc un frumos viitor neamului românesc.

Toți trag de frac la Impărăția noastră.

— Insemnate știri politice. —

Săptămîna trecută ministrii conducători ai treburilor din afară ale Impărăției noastre Austroungare, și al Regatului Italiei, s'au întîlnit în Abbazia și au stat la sfat mai multe zile.

Întîlnirea celor doi ministri sus puși, a urmat după întîlnirea între Impăratul Wilhelm al Germaniei cu Regele Victor Emanuel al Italiei. Inșiși cei doi Domnitori s'au întîlnit, pentru a se înțelege între sine asupra legăturii (alianței) dintre statele lor și cu vecina Austroungaria.

Se tot vorbea, că Italia mai stă în „tripla alianță”, numai cu numele, dar nu are multă inimă pentru ea, din pricină, că și ea are frați italieni în Austria și Ungaria și aceia mereu se plîng că-i dor zalele care li s puse pe mâni de stăpînirea austriacă și ungurească..

Impăratul Germaniei, simțînd că vremuri tari se prorocesc în zărilor viitorului, — a pornit la drum și a venit la Viena și a spus ce a spus Impăratului nostru și sfetnicilor sei, apoi se duse la Italia și se înțelese ce se înțelese cu Regele aceleia, — și îndată făcu să se întîlnească și ministri conducători a celor doue state „aliat”, care pare că nu și prea pot împărți plăcintele.

Și ministrul italian San Giuliano, venind în Abbazia, a și fost în curînd cercetat de o deputațiune (de trimișii aleși) ai Italianilor din Triest și din Austria de jos peste tot, și le a ascultat cuvîntul, — apoi s'a dat la sfat cu cumătrul Berchtold, ministrul de externe austriac.

De sfintele Paști redacția noastră a primit, dela un fruntaș român ce se află la Lowrana (lîngă Abbazia) o carte poștală, cu chipul celor doi ministri întîlniți acolo, — scriindu-ne:

„Aici se da ca sigur, că, din întrevvedere aceasta, Italianii au cîștigat:

1. *Universitate în Triest!*
2. *Drepturi autonome (de cîrmuire de sine) pentru Italianii din Fiume,* — că de unde nu, e dusă »alianța»!

Care va se zică: Nu de flori de măr s'au întîlnit ministri celor două țări, ci pentru a pune cercuri nou pe oala cam crepată a „triplei alianțe” (a legăturii de arme dintre Germania, Austroungaria și Italia). Și fiindcă statele germane: Germania și Austria, să simt cam strîmțorate, se silesc să țină alipite de ele și pe Italia, iar aceasta nu e proastă, zice: Bine, eu stau pe lîngă voi, dar îmi cer prețul: Am frați în hotarele tale, soaço Austroungarie, să le faci dreptate, să le dai libertate, că de unde nu, nu pot sta alătura de tine, că să tulbură fiii mei de acasă!

Italianii austrieci, cari sunt altfel abia 3 la sută din locuitorii țării, — demult nu s mulțămii că au numai școli populare și de meserii și gimnazii cîte le trebuie, ci le trebuie acum și *universitate deosebită, italiană!* Așa ca ei să se poată cultiva în limba lor, liberi, desăvîrșiți, până sus la universitate!

Dar guvernul din Viena, care le-a împlinit toate celelalte cereri, asta una nu li o împlinea. Căci spunea că s și prea puțini ei, de a avea lipsă și de o universitate! Că abia s ceva peste 600 de mii de Italiani în toată Austria (de 5 ori așa puțini ca noi Români din Ungaria!).

Dar iaca, dacă nu o face la cererea propriilor cetățeni, vine porunca dela statul vecin și, de vrei să l ai încă alătura și nu contra ta în zilele de mari primejdii ce te amenință, — poștește, Austrio, și fă-le pe voe! Ți-o poruncește asta mai ales Impăratul conducător al Triplei, Wilhelm. Și Italianii își vor vedea întrupat visul lor mare: de a și avea în Austria, în orașul Triest, și universitatea lor, cea mai înaltă școală!

Ba, precum vedem, Italia nu și-a uitat nici de frații sei din orașul Fiume, cel sub stăpînirea strașnicilor domni din Pesta! Și pe sama acestora a cerut: neatîrnare în conducerea vieții lor de popor latin, și libertate, nu așa cum știu da Ungurii, libertate de jumătate, ci libertate adevărată!

Și i-om vedea pe hătălmașii din Pesta — supunându-se, și slobozind din ghliturile ce începuseră a pune vieții naționale italiene în acest însemnat oraș, singurul oraș cu port (cu stație de corăbii) la fărma de mare, ce-l are și Ungaria! Și doar abia-s în Fiume 15.000 italieni. Dar dacă patria lor mamă nu și-a uitat de ei, ci le cere soarte bună, — li se va da, că de unde nu, și ea întoarce Austro-ungariei spatele, — ba la vreme de nevoie poate să întoarcă și altceva spre ea!

Noi Românii suntem în Ungaria de 6 ori atîta cîți Italiani în Austria. Și noi nici școli populare, decum gimnazii, nu ne lasă guvernul să avem, dar mi-te să ne deschidem gura cerîndu-ne și o universitate românească!..

Ajungem să pizmuim pe cele 15 mii de Italiani din Fiume, așa dar din un oraș ce să ține și el de Ungaria, ca și noi, deși Italianii fiumani sunt numai de 200 de ori mai puțini ca noi!

Oare mai pot dura mult stările acestea de nedreptate pentru noi?

Unele altele.

Congres de naționalități.

Di Dr. Mihali, întreat zilele astea de un ziarist din Pesta, a spus, că din sinul partidului național român e aleasă o comisie, care să pregătească lucrurile pentru a ținea un congres (mare sfat) al tuturor naționalităților, al neamurilor nemaghiare din țară, — și acel congres se va ține, nu e însă hotărît cînd?

„Încă avem noroc“...

Sub acest titlu ziarul „Az Est“ de Marți, scrie în fruntea numărului seu următoarele despre cît de fericiți sînt Ungurii cu politica mare ce se face peste ei și pe lîngă ei, fără a-i întreba cineva mult și pe ei...

„Încă avem noroc“

în marele nostru nenoroc, că suntem națiune de plugari și ne-am putut deprinde, ca norocul și nefericirea să le pîndim din umblarea caprițioasă a norilor... Tăiem brazda, ne sămănăm gîndurile în ea, iar celălalte mai departe, sunt treaba puterilor mai înalte. Dacă acelea trimîț în jos ploaie căldicică ori grindină (piatră) pustiitoare, le primim fără revoltare, — pentru că norii se țin tare, pe sus nu ajunge pîn' la ei apelata noastră...

Apoi întrecînd vorba pe politică, aplică asemănare de mai sus zicînd:

„Acum iar stă înfiorată sămănătura țării, căci vîntul spărietor al unui nor negru, a ajuns pîn' la noi. Glasul îngrijorării ca și a iubirii noastre, e numai îndoială: da de s'or întoarce încă toate spre bine... Apoi numai să se și întoarcă. Căci pînă cînd acel nor negru plutește acolo de-asupra sămănăturilor noastre, taine îngrozitoare ne tulbură somnul și visurile. Ce o fi, cum o fi cu noi, nici noi nu știm!

Oare nu în zadar am arat noi străvechiul pămînt sălbatec pentru civilizație, și oare nu va fi călcată în picioare osteneala și încrederea noastră, de armate streine mercenare (plătite)? Doar iaca o singură vorbă ne întoarce soarta spre dreapta ori spre stînga. Plănuirile, hotărîrile, poruncile, se fac în streini de noi; noi trebuie numai să le plătim, chiar și dacă ni se va duce și cămașa de pe noi în plată!..

Congregația comit. Hunedoarei

e conchemată la ședință pe Simbătă în 25 April n. la Deva.

Vor fi desbateri însemnate. — Intre altele această congregație are să hotărască subîmpărțirile cercurilor de alegere pentru deputați, locurile de votare. Căci pe viitor nu vor mai fi duși toți alegătorii dintr'un cerc la un singur loc, ci în 2—3 cercuri mai mici, pe care le statorește comitatul. Tot la comitat se numesc și președinții de alegere a acelor cercuri mai mici, — cari încheie protocoalele de votare și apoi acele protocoale vin duse la un loc și desfăcute; aci se numără voturile și se vede cine a reușit. Așadar pe viitor nu se mai știe în însași ziua votării, că cine e ales, — ci abia peste 2—3 zile, după ce s'a făcut adunarea volorilor după protocoalele luate în cercurile restrînse.

Aceste hotărîri a cercurilor și a președinților, fiind de foarte mare însemnătate, — e bine ca și membri români să meargă toți la congregație. Poate să fie de lipsă votul lor înțurînd în bine acele împărțiri și numiri.

O cruce-monument, întru pomenirea lui Aurel Vlaicu.

Românii din Ghiroc (comit. Timișului), au dat, acum de Paști, un frumos semn al iubirii ce o poartă memoriei regretatului Aurel Vlaicu: Un comitet s'a pus pe lucru încă demult, a adunat o sumă frumoasă de bani și a lăsat să se facă o prea frumoasă cruce de marmoră, mare și prețioasă, pe care au așezat-o la loc văzut, la marginea comunei spre Timișoara, — iar a doua zi de Paști au făcut sfințirea sărbătorească a crucii-monument, ieșind, după sf. liturgie, tot poporul la sfințire și acolo di preot David Vonița a ținut o însuflețită și potrivită cuvîntare. După amiază a fost petrecerea tinerimii și sara Concert și teatru.

E lucru vrednic cel săvîrșit de frații noștri din Ghiroc.

Rezerviștii ruși

cari fuseseră chemați la deprinderi mari de arme nainte cu două luni de zile, — vor fi acum trimiși acasă, după ce au luat parte la manevre așa de mari și de grele, ca însuși un războiu! Sunt, cum am zice, pregătiți cu adevărat pentru războiu! La începutul lui Mai pleacă pe-acasă, — făcînd loc altora. Acum se duc de sub arme

numai 485.000 de rezerviști! O armată, cît cea cu care România s'a ridicat asupra Bulgariei! Afară de armata de stat, și afară de ce lălalte rînduri de rezerviști ce n'au fost chemați!

Se mișcă capetele încoronate.

— Regele Angliei la Paris! —

Parcă Domnitorii nu-și mai așă starea în tronurile lor! Acuși sunt mai mult pe drumuri, ca acasă. Împăratul Germaniei încă nici nu s'a întors acasă din calea sa spre Corfu, unde spunea că merge numai așa de plăcere, de fapt prin asta voia să copere în ochii lumii mergerea sa la Împăratul nostru și la Regele Italiei pentru a se sfătui cu ei în treburi mari politice, — și azi avem alt cap încoronat ridicat din tronul seu și plecat să-și cerceteze aliații (tovarășii de arme):

Regele Angliei, George V, a plecat Marți (a treia, zi de Paștile noastre) din Anglia pe pomposul seu yacht (corabie) regal, și a trecut marea spre țarmii Franței, îndreptîndu-se spre capitala cea strălucită a acestei țări, spre prea frumosul Paris, unde a ajuns în aceeași zi și a fost primit cu alaiu mare. Tot orașul inota în filfăiri de steaguri engleze și franceze, și toată lumea era în strade, primind cu însuflețire rară pe Regele puterniciei națiuni engleze.

Regele George V. și Regina, sînt oaspeții Președintelui Republicii franceze, pînă Vineri în 24 April, așadar trei zile.

Regele englez a venit la Paris sub cuvînt, că întoarce Președintelui republicii vizita pe care acesta i-a făcut-o anul trecut la Londra, — în faptă vine pentru a avea sfături însemnate și grele politice, căci se vede că se coc lucruri mari în politica Europei.

Anglia, cu Franța și Rusia, formează azi a doua înterită alianță, ca contra-alianță a „triplet“ (Germania, Austroungaria și Italia).

Pînă acum apropierea dintre Anglia, Rusia și Franța se numea numai întreită „înțelegere“, care însemnă, că ele nu-s legate prin contracte de alianță (de tovarășie de arme). ci se înțeleg numai bine între sine, — dar acum se spune, că acesta înțelegere, va face un pas înainte, și se va preface în alianță (frăție de arme), obligătoare a se sprigini stat pe stat, a-și da tot ajutorul în zile de războiu, — pentru a pune la pămînt pe triplica Germaniei.

Cînd se mișcă atîta capetele încoronate, — nu s cele mai pacifice semne de viitor.

Nu s'au înțeles.

— România cu Bulgaria. —

S'au dus Bulgarii la București, precum am scris, ca să se înțeleagă cu România să le facă și lor un pod peste Dunăre, pe unde se

poată trece mărfurile românești prin Bulgaria spre Marea Egeică, — dîndu-le prin asta bun cîștig Bulgarilor și întărindu-le portul ce-și vor zidi la țarmii acelei mări, la Lagos ori Dedeagaci.

Și s'au dat Bulgarii la sfat, — dar cu șiretenie bulgărească. Au vorbit de cîte toate, de amănunte, de cheltueli ce se cadă pe unii și pe alții, — numai de ce era lucru de căpetenie, nu: de locul pe unde să se tragă podul!

Și s'au înțeles cu Românii ușor. Românii le primeau cu bunăvoință toate propunerile, ici-colea mai îndreptau cîte ceva la ele, — iar la urmă veni vorba că, dară, unde să-l zidim? Bulgarii iar își spusură înții cuvîntul, cerînd că în fața Nicopolului să se așeze podul.

Aci Românii, cari au tot cam tăcut, își ridicară cuvîntul și grăiră: „Apoi acum să mai zicem și noi ceva: Locul pe unde se fie pus podul, îl alegem noi. Și numai așa se va zidi, dacă îl veți primi acolo unde noi îl cerem! Iar noi în fața Nicopolului (oraș-cetate, cu întărituri puternice rămase de pe vremea Turcilor), nu îl voim, ci îl voim la Corabia. (Adecă pe locul care e foarte prielnic pentru trecerea armatelor române peste Dunăre, — doar pe aci trecură, pe pod de luntri, de două ori cu atîta noroc armile române: la 1877 și la 1913., și pe aci se întoarseră încărcate de glorie de amîndouă orile. Pe aci să se tragă și podul statornic, zic Românii!).

Bulgarii văzînd hotărîrea cu care Românii cer acest lucru, își plecară capul în pept, li se făcu acru în gură și spusură, că — pe aci nu au împuternicire dela guvernul lor a hotărî baterea podului. Și vor mai vedea...

Cu alte cuvînte au întrerupt desbaterile mai departe, nereușindu-le ștrecicul, de a trage podul în fața întăriturilor lor dela Nicopol!

Românii, nainte de a-i conduce pe Bulgari afară din oraș, — i-au dus la strălucita cafenea „Capșa“ și le-au dat un banchet bogat, i-au omenit frumos, dacă altă plăcere nu le-au putut-o împlini. Românii zic că mai pot aștepta. Lor nu li-i grabă de acel pod, care e spre marele folos al Bulgarilor...

Mărturisiri prețioase.

Sfatul comitatului Șaroș află că pricina părăsirii țării de locuitori, e: crîșma și — școala nepractică ce se dă poporului!

Vicișpanul comitatului Șaroș, a postit un număr însemnat de fruntași și învățați din comitat, cari la olaltă să și spună părerile, că de ce părăsește poporul țara de nu-l mai poți ținea aci, nici legat de pămînt?

Și sfatul fruntașilor, buni cunosători ai nevoilor poporului, au ajuns la încheerile următoare:

...întîia pricina e prețul mare al dollarului trimis acasă. (Acolo în

Războiu

între Statele-Unite ale Americii și Mexico.

De unde nici nu te așteptai, vine, iaca, știrea despre un nou războiu! Statele-Unite ale Americii-de-Nord sunt doar cel mai pacinic stat din lume, care așa de puțin se gîndește să poarte războaie, încît nici nu are armată, decît ca de sămînță. Armată pe mare (flotă de războiu, corăbii), au și Statele Unite, căci avînd țărmi de mare foarte lungi, trebuie să fie gata și să apără de atacul ori cărei puteri mari de pe mare, — dar pe uscat are armată puțină de tot, căci nu se teme de atacuri de pe uscat, că n'are vecini cu care să se lene de harță ori ei să rivnească la pămînt de-al acestor State, că doar pe-acolo au toți pămînt destul! Incă n'au cu cine-l lucra.

Totuși iată-le încurcate în războiu cu statul Mexico. Am putea spune că pentru nimica toată.

În Mexico, care e republică, de multă vreme, de ani de zile, sunt tulburări vecinice, între două partide puternice, cari să războiesc în chip nebun pentru putere, și fiind cam pe-o formă de tari, cînd una cînd alta e de asupra. În timpul din urmă partida căzută dela putere, a mers pînă a stîrni revoluție contra partidei dela putere. Lupta între răsculați, formînd partida lui Caranza, și între armata republicei, mînată în foc de președintele Huerta, jine de mult și inversunat. Nu într'un loc armatele răsculaților au învins pe cele ale republicei.

În acest războiu dintre frați, Huerta, președintele Mexico-ului, jine că răsculații sunt încurajați de Statele Unite americane, care îi îmbărbătează și le face cu puțință să ajungă la arme și muniții, — și pentru asta la un privilegiu dat, armata republicei a adus o vătămăre steagului american, și prin asta, vezi dta, însuși Statului al cărui semn e acela!

O corabie americană a sosit adecă în portul Tampico și aci soldații mexicani au cuprins corabia și pe soldații de pe ea i au arestat, — ca pe unii ce ar fi venit cu gînduri ascunse, ca se aducă muniții și lucruri de trebuință răsculaților!

De aci pricina. Căci o corabie e privită ca pămînt al țării al cărei steag îl poartă! Și a o călca, în ciuda steagului ce o arată că a cui e, e cît a călca în picioare acel steag și onoarea țării lui!

Guvernul american a cerut samă celui mexican pentru fapta asta. Acesta la început n'a voit să știe de nici o dare de samă, — dar văzînd că gluma se îngroașe, că își aprinde paie în cap și cu vecina Americă-de Nord, s'a dat pe calea țirguelilor de pace. Să dea

un semn de reparare cinstei trase în tină, a steagului american.

S'au început țirguelile asupra chipului în care să se dea semnul de reparare al cinstei steagului, și americanii au cerut, ca steagul american să fie înălțat pe corabia vătămată și tunurile de pe întăriturile portului de pe țărmi mexicani, să dea pușcături de salutare, de închinare oare-cum, în fața steagului American.

Huerta, președintele Mexico-ului și guvernul său, s'au învoit la asta, dar au cerut, ca la pușcăturile de salut ale tunurilor mexicane, în fața steagului american, să răspundă și tunurile americane de pe corabie, ca un fel de primire și dare înapoi a salutului! Ei salută, ceilalți să mulțamească, — nu să stee reci și muți, primind numai așa închinarea vecinului...

Și asta era par'că și cuvîncios să se facă. Dar mindrii americani au răspuns că nu, ei nu vor răspunde la salutările pe care tunurile mexicane le vor da steagului american!

Atunci Mexicani au zis: În acest fel, nu vă dăm repararea dorită! În acest fel nu vom umili statul nostru naintea voastră. Faceți ce vreți!

Și de aci pricina de războiu. Statele Unite trebuie să și iee dară repararea cu arma! Au mai dat Mexicanilor termin de gîndire 2 zile, apoi l'au mai prelungit cu 1 zi, și neprimind răspuns de supunere, — guvernul Statelor Unite a dat poruncă uriașei sale flote (armată de corăbii) să plece spre țărmi Mexico și să încingă acei țărmi, închizînd statul Mexican ca de pe mare să nu mai poată primi nimic, — nici arme, nici muniții, nici mărfuri ori hrane, nimic. Vor fi apoi chemate orașele de pe țărmi, a se da plecate în mîna Americanilor, și de nu se dau de bună voie, — uriașele corăbii de războiu vor începe bombardarea lor (bătărea cu tunurile) de pe corăbii. Vre o zece orașe vor fi cuprinse în acest fel: Tampico, Veracruz, Puerto-Mixico, Frantera, Carmen, Campeche și Progreso, cari bat în Oceanul Atlantic, apoi Valina-Cruz, Mazatlan și Guaimas, cari bat în Oceanul Pacific.

Și Mexico nu și poate apăra pe apă aceste orașe, căci el nu are flotă (armată de corăbii). Așa flota Statelor Unite va cuprinde fără mari greutate aceste orașe de pe țărmi.

În lăuntru, în țară, însă, pe uscat, lucrul stă alt fel! Pe uscat Americanii au armată puțină, iar Huerta are armată însemnată. Ci-că 100.000 de oameni sunt deplin instruiți, sunt armată de ragul prim, iar alia 150.000 armată de rezerve. Să poate ușor întimpla și aceea, ba Huerta e nădăjduște ca pe singur, că și răsculații vor înceta lupta contra armatei republicei și vor trece pe partea ei, — căci e doar vorbă de onoarea țării în tregi, pe care iacă o atacă puterea streină cu scop a o umili și

a o supune sieși. — Și atunci America va avea lucru greu, căci pe uscat ea e slabă și Mexicani e vor bate!

Nădejdea Americanilor stă în aceea, că cuprinzînd ei orașele de pe țărmi de mare, Mexicani nu vor mai putea primi arme și muniții și hrane, și vor fi siliți prin foame, prin lipsă, a se supune!

Stăm adecă în fața unui războiu destul de dirz și uril.

Iaca știrile mai nou:

Washington, 21 April. — Admiralul (generalul de corăbii) Fletscher, a primit porunca dela guvernul american de aici, ca să încungiere cu corăbiile și se cuprindă vama din portul mexican Veracruz, — căci aci așteaptă Huerta să-i sosească pe corăbii streine 200 de tunuri și mari cătățimi de muniții (gloanțe).

Mexico. — Președintele Huerta spune că războiul vine asupra Mexico-ului cu totul pe nedrept. Căci corabia americană cuprinsă la Tampico, n'a avut pe ea steag, așa nici nu s'a putut ști de e americană ori nu! A fost privită ca corabie de negoț. Trebuie că președintele American n'a știut lucrul acesta, căci altfel nu era în drept a se acăța de statul Mexico, cerîndu-i reparare de onoare față de steagul ce nici n'a fost arborat, (pus sus pe corabie).

Jaurez. — Răsculații (mexicani) au spus, că ei, în fața nouelor împrejurări, vor sta pe loc. Pun arma la picior și nu se mestecă în lucru, decît atunci, cînd oarecare din purtătorii de războiu ar trece și pe hotarele cuprinse de ei.

New-York, 22 April. — Intîia ciocnire s'a întimplat: Cînd admiralul Fletscher s'a apropiat de țărmi la Veracruz și a început a da de pe corabie jos soldații americani, — soldații mexicani au început a trage foc asupra lor. Atunci tunurile de pe corabia de războiu americană „Praerie“ au început a improșca cu bombe țărmi pe cari se aflau soldații mexicani, și cu puternicul lor foc i-a alungat, și așa americanii au putut cuprinde orașul de vama.

Americanii au avut în această intîie ciocnire 4 morți și 21 răniți.

Washington. — Mexicani au scos șinele drumului de fer dela Veracruz-ul cuprins de Americani, ce duc spre lăuntru țării, — ca aceea să nu poată folosi trenul pentru dus soldați spre lăuntru țării.

Adecă s'a și ajuns atîta, că răsculații stau pe loc! Și asta, ca început e destul. Armatele guvernului prin așa capătă libertate de a se îndrepta cu toată puterea într'u a și apăra țara față de dușmanul din afară! Iar la clipe grele — ușor se vor ridica și trupele răsculaților, ca se atace pe năvălitorii americani, dacă ar răzbi a înainta prin țară!

Din numirile ce vin nainte, Huerta, Caranza, Sapata, Villa, — apoi din numele orașelor: Tampico, Veracruz, Puerto, Carmen, etc. se pare că am fi prin țări latine, nu prin cea lume streină, americană.

Apoi asta așa și e: Mexico e sub stăpînire spaniolă. Sunt latini aici ce îl stăpînesc și locuesc în mare parte. De aceea le și dorim dela Dzeu izbîndă în apărarea patriei față de atacul american.

America 1 dollar are preț cît aici 1 „zlot“, un taler de 2 coroane, doar așa-i zic și ei acolo: „taler“, și în boltă are preț cît aici zlotul, dar trimis acasă, trece cît 5 coroane); trimiși acasă, dollarii sporesc cruțarea tare; — altă pricină e: obiceiul rău al poporului de a se pîri pe mică mică, prin ce își aduce mare sărăcie pe cap!; apoi: regularea ușuratică și cu greutate a cărții funduare (de multe ori trebuie să te lapezi mai bine de cutare pămînt, decît să te apuci să-ți dovedești dreptul asupra lui!); darea prea grea pusă pe moștenire, și alte dări prea grele; — dar și mai mult sunt în urmă de vină: aplicarea poporului spre beutură; faptul că crîșmele stau deschise în Dumineci și sărbători (înghițînd aproape toată cruțarea de peste săptămînă a poporului), și *învățătura cea nepractică (nefolositoare în viață) ce o capătă poporul în școală!*

Adevărat! La astea ar trebui să se gîndească oamenii puterii, aceste rele adînci să le lecuască, — nu tot nebunia „maghiarizării“ să le puie prin cap. Că s'or trezi cu țara goală.

În România și la noi.

Adunarea învățătorilor Evrei din România. Dumineca trecută, așadar tocmai în ziua de Paști a Românilor, învățătorii Evrei din România, au jînut în București, adunarea lor, prin care să și reguleze fel și fel de treburi de conducere a școalelor evrești din Țară.

Deși numai o parte a învățătorilor cu perciuni au venit la adunare, totuși s'au strîns peste 300 de dascăli evrei și au desbătut asupra treburilor ce li s'au supus desbaterii de cătră conducerea Societății lor.

Ce vedem noi din asta? Vedem că în un stat aievea liber, ca România, pînă și frîntura de popor, care trăește risipit prin cele orașe și sate, — are voe a și jînea școlile sale evrești, și dascălii sei să adună la sfat nu în o zi de rînd, ci în ziua de Paștile creștinilor, — par'că anume ca să arate, că pentru ei cea zi nu e zi de nici o sărbătoare, ci cu totul de rînd.

Și nimenea nu i oprește a și jînea adunarea și a se da, de le place, peste cap, ori a se trage de perciuni în ea, cît le vine la socoteală!

Că în România nu trebuie să înștiințezi la poliție că jii o adunare, — o poți jînea cînd vrei și unde vrei, — ori-ce întruniri sunt libere! Nici poliștii nu-ți împănază sala de adunare, ca să jîne ordinea, cu atît mai puțin poți vedea în preajma ei picior de gendarm!

Și totuși Ungurii noștri spun, că în România nu i așa libertate pentru străini, cum este în Ungaria pentru nemaghiari!...

Nu, că de aceea e plin Bucureștiul de Săcui, că nu le place, că n'au destulă libertate pe acolo!

Din România.

Familia Domnitoare în plimbare pe Dunăre.

În cele dintâi zece zile ale lunii Maiu (st. n.), M. Sa Regele Carol și familia domnitoare, vor face, ca și în alți ani, o plimbare cu vaporul regal pe Dunăre. Mai mult ca de altă dată Familia regală română va fi primită cu însuflețire mare în călătoria sa, căci în vreme ce până aci vaporul înainta având pe amindouă părțile țărmi românești numai dela Galați până la Călărași (în fața Silistrei), iar de aci încolo se începea pe țărml drept hotarul bulgar, — pe atunci ăstian vaporul regal român în fața Silistrei nu va mai fi față în față cu hotar strein, ci tot românesc! Ba și mai în sus, cale de multe zeci de kilometri încă, pină din sus de Turtucaia, vaporul va trece tot printre țărmi românești, și abia apropiindu-se de Rahova și Rusciuc, va avea pe o parte țărml bulgăresc.

Călătoria Domnitorilor români va fi salutată cu respect și de orașele de pe țărml bulgar cînd va trece în fața lor, — iar de orașele *sîrbești*, cînd va ajunge în fața lor, va fi salutat cu însuflețire și căldură ca nici odată!

La Silistra Maestățile lor au de gînd să se dea jos pe pămîntul Dobrogei-Nouă și să facă o vizită în nouele hotare, cercetînd cîteva orașe ale lor.

Vor fi zile frumoase.

Cum sunt primite școlile române în Cadrilater.

Deși numai în vară a luat în stăpînire noul hotar al Dobrogei, — guvernul român a întocmit lucrurile așa de bine, că deja multe școli române lucrează în noul cap de țară, dînd privilegii poporațiunii de acolo, a-și însuși limba română și învățătura pe care o dă școala română.

Statul român a deschis școli românești, pe cît a putut, mai ales în orașe și în comunele fruntașe. În același timp nu s'a atins și nu se atinge de nici una din școlile vechi bulgare ori turcești, ci le dă voe a-și urma învățătura pentru tinerimea ce ține a le cerceta pe acelea. Alături de ele însă, luminează și școala română, ca făclie nouă, solie a viitorului acelu pămînt.

Iaca de pildă ce școli se află azi în orașul și județul (comitatul) nou al Dobriciului:

În însuși orașul Dobrici (cel mai mare între orașele din Cadrilater, avînd vre-o 14.000 locuitori), se găsesc azi 2 școli românești, de băieți și fete, fiind cercetate de peste 400 școlari. — Mai sunt apoi 3 grădini de copii (azile, pentru copii mici sub 7 ani).

Școala bulgară are 18 des-

părjăminte și e cercetață de 650 elevi.

Școli turcești sunt 4, cercetate de peste 500 elevi. — Turcii au și un gimnaziu (cu 4 clase), cercetat de peste 100 elevi.

Armenii au și ei o școală a lor.

La școlile streine însă, fiind prescris a se învăța și limba română, și fiindcă ele nu aveau profesori cari să o poată învăța, — li s'a dat cite un profesor de limba română.

În orașul *Cavarna* (cu vre-o 2500 locuitori) este 1 școală română de băieți și fete, cu peste 200 elevi, și alături o școală bulgărească, cu 8 despărjăminte, cercetată de alți vre-o 200 copii de bulgari.

Turcii își au și ei școala lor, cu vre-o 50 elevi.

În orașul *Balcic* (cel de pe țărml mării, oraș cu port, stație de corăbii), să află 1 școală românească de băieți, cu 80 elevi, 1 școală bulgară cu 8 despărjăminte, 3 școli turcești și 1 gimnaziu turc.

Toate lucrează fără a avea nici o supărare din partea stăpînirii române, — doar că trebuie să învețe și limba română cîteva ore pe săptămînă, și pentru acest scop merge de învăță un învățator ori profesor român.

Încolo în comunele județului, (comitatului) mai sunt în lucrare 31 școli românești, cu cite 30—60 de școlari.

Școlile și au schimbat mult înfățișarea lor decînd sunt supravegiate de inspectorii români. Ele erau cam părăginite și părăsite sub Bulgari, — azi sunt curățele și ținute în rînduială, de nu le mai cunoști. Corespondentul din Dobrici al ziarului „Universul” din București, scriînd despre aceste școli, spune:

„Ori unde au pătruns învățătorii români, vezi rînduiala și mâna harnică românească... Curțile școlare se prefac în drăgălașe grădini economice, pretutindeni se împodobesc cu pomi nou puși, cu grădini de flori și de legumi.. Și peste tot locul vezi inimi voioase de Români”.

Corespondență.

Ziua învierii în comuna Zlaști (I. Hunedoara).

— Concertul plugarilor. —

Ziua aceasta măreață, care dă nădejdi primăvăratice tuturor celor de-o credință și de-o lege, a fost o zi de mare sărbătoare și pentru Românii din comuna Zlaști.

Locuitorii acestui sat sunt oameni harnici și de omenie, porniți spre fapte bune.

Dovadă însuflețirea cu care s'au grupat ei în jurul harnicului și tînărului lor preot Victor Ungur, un bărbat cu rîvnă de muncă, dela care cu drept cuvînt pot aștepta credincioșii lui multe lucruri frumoase și înălțătoare.

Eu, care scriu aceste rînduri, cunosc multe coruri de plugari, dar spun cu toată hotărîrea, că corul din Zlaști înființat acum de părințele Ungur, poate se ajungă în scurtă vreme ca să emuleze (să se ia la întrecere) cu coruri mai mult vechi.

Coriștii pâr. Ungur sunt foarte disciplinați, căci le dictează suflul lor românesc: — Să meargă înainte, să arate că pricep glasul vremii!

Punctele concertului au fost bine alese și foarte bine executate. Iacă și cîntările: Sună buciul; Auzi valea; Susu-i-dealul; Dușmancele de Coșbuc decl. de P. Suci; Hai murgule; Terțet; Foaie verde de trifoiu.

După această frumoasă și reușită producție, dl V. C. Osvadă, directorul desp. Hunedoara al Asociațiunii, a adus cuvinte de laudă preotului Victor Ungur și harnicilor lui coriști.

Din Hunedoara veniseră să fie de față la producția fraților țărani dni: Vasile C. Osvadă, Constantin Dîma, Dr. George Dănilă, Victor Mușă și Nic. Macrea.

Zlăștenii noștri s'au urmat veselie până dimineața, mîndri că satul lor, în frunte cu preotul, a pornit pe cale bună! Argus.

CEHII

Cehii din Boemia, au ajuns la atîta libertate națională, încît nu atît ei, cît Nemții de printre ei ar fi azi mai în drept a se plînge de soarta de nesuferit ce o au, căci Cehii, popor viguros, plin de viață, — gîntă slayă!, — îi sîrîng tot mai tare, prigonindu-i în negoțul lor, în meseriile lor, în tot ce e nemțesc, cît să-i facă să-și urască zilele și să se ducă dracului de printre ei! Meargă încolo în provinciile nemțești ale Austriei, iar Bohemia cea cehească, lase o în pace lor, Cehilor, cari sunt poporul străvechiu al țării. Căci spre aceste zile merg azi lucrurile: să se lase fiecărui popor a fi domn pe pămîntul pe care el se află în număr covîrșitor de mare! Să se naționalizeze țările după dreptate, după poporul mai număros al lor. Și Cehii, prin lupte naționale, au ajuns a scutura de pe trupul neamului lor, roiul de Nemți ce se așezase în vremile de mai nainte, ca slujbași de tot felul și ocrotiți ai puterii cîrmuitoare din Viena. Azi au puterea în Bohemia în măsură mai mare ca Nemții, și Nemții sunt siliți a se tot retrage din naintea Cehilor și a le părăsi țeara, — deși se află și aceea în Austria cea nemțescă (așa cum se află Ardealul nostru în Ungaria Ungurilor).

Dar deși au ajuns aproape la atîta putere în țara lor, cît Ungurii în Ungaria lor, — totuși Cehii nici cu atît nu se mulțumesc. Ei cer deplina înălțare a țării lor, dîndu-se titula de Regat, și cerînd ca Împăratul Austriei să se încoroneze de Rege al Bohemiei, așa cum se încoronează și de Rege al Un-

riei!.. Nu se simt nici ei mai pe jos și mai pușin în lumea asta, ca Ungurii!

Pentru a storce și acest lucru, ei vor să pornească acum o luptă în Delegațiuni (marele sfat al Împărăției, sînd din 60 deputați Austrieci și 60 ai Ungariei).

Delegațiunile să întrunesc în curînd în Pesta, și aci Cehii își vor ridica cuvîntul cu bărbăție, arătînd că naștinea lor e nedreptățită și ei nu vor să mai poarte jugul nedreptății! Să li se dea deplină libertate țării, macar atîta cît Ungariei, și Domnitorul să se încoroneze deosebit de Rege al lor!

Cehii sunt un popor supus al Austriei, așa ca noi Români, popor supus al Ungariei.

Și ei, uite, cu ce cereri stau înainte, față de stăpînirea din Viena, atunci cînd au aproape tot ce e de lipsă unui popor pentru desvoltarea sa națională!

Iar noi, în fericita Ungarie, suntem luați în plezne de biciu, că cutezăm a cere... macar în școlile populare, drept limbii noastre!.. și macar drept a ne înființa cite o reuniune economică, și a ne învăța religia în limba noastră!..

Ce departe suntem, Doamne, față de Cehi, în curagiul de a ne cere drepturile noastre depline, dela stăpînirea noastră!

NOUȚĂȚI

Împăratul bolnav. M. Sa bătrînul nostru Împărat și Rege, Francisc Iosif I., e încă tot bolnav. Lucrul a tot fost tănuț, dar împăratul e bolnav de două săptămîni, și răceala ce l'a pătruns atunci, i-a făcut un început ușor de aprindere de plămîni, cu ferbințeli și tuse. Grija mare a medicilor, însă, au opăcit boala și au făcut o să aibă decurgere ușoară. Până Marți însă nu s'a simțit o îmbunătățire și abia Marți au început a se da știri de o îmbunătățire a stării bolnavului. — Dar M. Sa n'a fost așa de greu bolnav, ca să nu primească pe unii alții la sine. A primit zilnic mai un ministru, mai un alt sfetnic și se interesa de treburile de stat.

Una din fiicele sale, Maria Valeria, l'a și rugat într'o zi, să nu mai primească atîta oameni cari îi aduc rapoarte, că, uite, ești răgușit și dacă trebuie să vorbești, tusa te pornește și te slăbește.

Da bătrînul nu vrea să se arate biruit de rău, ci a răspuns fiicei sale:

— E drept că s răgușit, dar nus și surd, și cel pușin aud ce îmi spun și știu ce-i pe-afară!..

Buletinele (știrile oficiale) date de medici în fiecare zi despre starea bolnavului, spun că merge spre bine.

Pentru ca lumea să nu fie spăriată cu știri mărite despre boala Împăratului, — că la burse scade prețul hîrtilor de stat după cum

sunt știrile de rele, — s'a pus în Viena cenzură pe telegramele ce se dau despre boala domnitorului. Numai acelea să trimit cari sunt pe voia celor ce le cenzurează (ceru).

Mergerea Țărului la București în toamnă, e susținută și de ziarele din Berlin, — care spun că și acolo se vorbește despre asta ca despre lucru sigur.

Chiar acum palatul ambasadei rusești din București trece prin mari prefaceri. Să face mult mai frumos și mai încăpător. Și se spune, că prefacerea asta e în legătură cu planul de mergere a Țărului la București, căci în acest palat are se locuiescă pe timpul cât va sta acolo.

Apărătorii celor din Moftin.

Joi în săptămîna de față, Joi după Paști, s'a început în fața tribunalului din Sătmăr desbaterea procesului ridicat asupra prea cinstiului preot G. Murășanu din Moftin și a 35 de parochieni ai sei, — cari nu au primit cu umilință pe trimisul volniciei de Hajdudorogh, pe vicarul satrap Jáczkovics, cel ucis de bomba dela Dobrișin. Adecă azi, Joi după Paști începe pentru acești fraji ai noștri, săptămîna de patimi! Rugați vă Români în toate bisericile, la Dumineca Tomii și în cele următoare, până durează procesul răzbunător, — pentru cei țirîți pe banca acuzaților, cerînd lui Dzeu: să ajute dreptății! Faceți ingenunchiere pentru ei!

Pentru a-i apăra cu toată hotărîrea și bărbăția, au grăbit la Sătmăr următorii advocați români: Dr. Aurel Lazar, din Oradea mare, Dr. Iuliu Pordea, din Cluj, Dr. Romul Boila din Dicioșinmărtin, Dr. Andrei Doboși din Sătmăr, Dr. A. Bohățel din Baia-mare și Dr. Val. Porușiu din Cluj.

Ajute-le Dumnezeu!

Și de-or cădea izbîji de pleazna bicicului patriotismului rău înțeles, — să cadă cu onoare, după o ținută plină de cel mai luminat românism!

Ciocnire în văzduh. Duminecă (în ziua de Paștile noastre) după amiaz, peste cîmpul de zbor de lângă Paris, mai multe mașini făceau zboruri foarte frumoase, de întrecere între ele. — Deodată mașina lui Deroye, s'a ciocnit în văzduh de cea a lui Bidaut. Pe amîndouă se aflau nu numai mașiniștii, ci și cite un călător cu ei. Mașinile stricîndu-se, au început a cădea repede spre pămînt. Motorul lui Deroye a făcut și explozie, benzina a luat foc și până au ajuns la pămînt, era mort și Deroye și soțul seu de zbor! Bidaut și al seu soț, au suferit și ei, prin cădere, răniri de moarte.

Primejdioasă meserie. Impreună în orice clipă cu punerea capului.

„Hotel Boulevard“ se numește noul și prea frumosul hotel, zidit în Sibiiu pe cel mai cercetat loc: pe Promenada

„Bretter“, hotel ce e proprietatea conzistorului gr.-or. român. Precum aflăm, cu 1 Maiu hotelul va fi cu totul gata și se va da folosinței. — Ne bucurăm foarte mult de asta, — căci multă lume românească merge la Sibiiu, și aceea adesea nu mai găsea loc în hotelurile prea puține ale Sibiiului, — acum hotelul românesc va putea cuprinde aproape pe toți.

Ucigașul de părinți George Rozor, a fost spînzurat. Mercuri în săptămîna de față, tribunalul din Alba Iulia a făcut cunoscut nefericitului George Rozor, cel ce și-a ucis pe tatăl-seu și pe mamă-sa pentru că nu-l mai puteau sătura de bani, — că i-s'a respins cererea de grație, de iertare dela moarte, și că așa, fiind judecarea lui întărită de toate instanțele, osînda va fi dusă în deplinire mâine-zi, Mercuri dimineața.

Judele l'a întrebat dacă are ceva dorință încă, căci așa e obiceiul, că cele din urmă dorințe a celui dat morții, i-se împlinesc, — intrucît nu cere lucruri peste puțință. El a cerut să l lase să-și iee azi hainele lui, căci știe ce va fi cercetat de unii alții azi. I s'a dat voe, i-s'a adus hainele și a fost lăsat să desbrace pe cele de rob și să se cînd era încă și el în rînd cu oamennii. De aci apoi nici n'a mai fost dus în chilia lui de rob, ci în odaia de plîngere, de pocăință pentru cei ce-și așteaptă moartea, — odale anume zidită în edificul temniței. Acolo îl aștepta pe o masă două sfeșnice cu lumini aprinse, între ele o cruce cu chipul lui Christos, și preotul lui, părintele Rusan, care să cerce să apropie cu inima de Domnul, macar în clipele din urmă pe cel prea păcătos.

Cercetat de un gazetar, osînditul i a spus:

— Mă bucur că s'a sfîrșit lucrul așa, și nu va trebui să duc o viață întreagă greul robiei...

Gidele (hoherul) Bali Mihály, venise de Luni cu 2 ajutori, pentru a pregăti cele de lipsă spre spînzurare.

Furcile au fost ridicate în curtea tribunalului, și tribunalul a dat numai 75 de bilete de intrare, — deși i se ceruseră sute de bilete, de oameni ce voiau să vadă grozava pedepsire a fiorosului ucigaș de părinți. Au venit privitori din toate părțile țării, printre ei și un profesor de medicină dela universitatea din Cluj, cîțiva funcționari ai poliției înalte din Pesta, și alții.

Mercuri dimineața la 6 ore, s'a dus în deplinire grozava pedepsire.

Bali a spus, că aceasta e a 29-a spînzurare, ce face decînd el e hoherul țării, — dar om așa netrebnic, care să i vină în mîni pentru că și a ucis părinții, încă nu i-a venit...

„Ziarul „Universul“, avînd liberă intrare în Ungaria, e dispus, la cerere, a trimite prospecte cu condițiile de abonament, cit și condițiile de înființare a depozitelor de

vînzare. — Oferte la „Universul“ București.

În Orăștie se află de vînzare la „Librăria S. Bornemisa“ cu 10 fil. numărul. (1294) 2—3

Interesanta cutezanță! De curînd am primit din Budapesta dela cunoscuta firmă vînzătoare de motoare și mașini economice Dénes B., următoarea scrisoare:

„Ne luăm voe a ne adresa cu întrebarea, că ați fi aplicați a ne publica în foaia dv. fără taxă atestată dela proprietari de motoare de acolo, despre bunătatea mașinilor noastre, și eventual, a atrage luarea aminte a cetitorilor, asupra mașinilor noastre? În cazul acesta, am cumpăra bucuros din acel număr de foaie, cite 50 exemplare, și vă rugăm să ne arătați prețul unui exemplar.

Cerindu-vă răspuns, suntem cu stimă
Dénes B.“

Socotim această scrisoare a dlui Dénes B. (sub B. înțelege un „Bernáth“ cu nas coroiat de clasa primă!), ca o directă ofență pentru foile cărora s'a trimis, printre cari și „Libertății“.

El cere foilor să-i facă cel mai prețios reclam, publicîndu-i atestate despre „bunătatea“ mașinilor lui, și nu colo între inserții, unde mai poate scăpa și necetită, ci între noutățile zilei, unde nu este om ce ia foaia în mîna, care să n'o cetească! Aceste sunt cele mai scumpe reclame, cari să plătesc îndoit și întreit, ca anunțurile de rînd.

Și evreul Dénes B. cere foilor noastre să-i publice aceste prețioase reclame, încă gratis, fără taxă! C'apoi să îndurăm prea grațios a cumpăra 50 de numeri din cei cu reclama, — pe care îi va trimite la 50 de Români, ca să-i atragă spre mașinile sale...

Am rămas indignați de această cutezanță a acestui evreu, — și nu pentru el scriem aceste șire, ci pentru foile românești, pe care le rugăm a se prețui ele înseși mai mult, și a respinge cu dispreț astfel de îmbieminte!

Știți de unde ne vine asta? De acolo, că unele foi de provincă, primesc și publică anunțuri dela fabrici și vînzători din Pesta, pentru prețuri de ris pentru 60—80 fil., 1 cor., 1 cor. 20 fil., adecă aproape pe nimic, încît anunțatorul cutare, ca și acest Dénes B. care încă dă anunțuri mizerabil plătite, vede că aceste foi de provincă, îi publică anunțul și pe nimic, — cel mult că-i făgăduiești că-i cumperi citeva exemplare din numărul acela!...

Rugăm foile noastre a nu primi decît anunțuri bine plătite, iar reclamele de felul celei cerute de Dénes Bernáth, să le taxeze de 3 ori ca alte anunțuri, — că de unde nu, acela... rîde de nepriceperea noastră.

Dregătorul român. nu primește slăvire... În 16 April n. dregătorul peste finanțele orașului Balcic (din Cadrilater), dl C. Constantinescu, un funcționar acurat și stimat, după-ce a adus în cea mai bună ordine finanțele (trebile de bani) ale orașului, plătind toate însărcinările, de 170.000, după catastrifurile bulgare, — a primit un concediu (slobozenie din slujbă), pentru a-și vedea familia, care e la Pitești.

Voioși că toți citi aveau de primit bani dela oraș și dela stat de pe vremile stăpînirii bulgare, și cu teamă că noua stăpînire n'o să-și

bată capul cu nevoia lor, voioși că și-au primit ce era dreptul lor, cetățenii bulgari au vrut să dea un banchet dregătorului român și prin el se arate respectul lor pentru noua stăpînire. Dar cinstitul dregător român a respins și n'a primit banchetul. — ceea-ce a făcut pe locuitorii Balcicului, să-l prețuiască și stimeze și mai mult.

Prima emulațiune română sportivă.

Clubul sportiv Ardelean din Cluj, în ședința sa din 7 Martie n. și-a luat cu însuflețire în programul său de lucrare, să aranjeze la 31 Maiu în Orăștie, concursuri de: scrimă (sabie), atletică (trîntă), gimnastică (sul și paralele) și fotbal (loptă).

La concursurile din Orăștie vor mai lua parte: Clubul atletic din Orăștie, Clubul vîntătorilor și de tras la tir din Orăștie; invitate mai sunt apoi „Gloria“ din Arad, „Șoimii“ din Sibiiu și tinerimea din gimnaziile române din Ardeal.

Avisurile pentru a lua parte la concursuri se pot face până la 15 Maiu n. a. c. la secretarul de concursuri dl Tr. P. Nicolin, Király u. 18.

La ambele concursuri pot lua parte toți membrii Cluburilor sportive, invitate de clubul aranjator.

Comitetul aranjator al emulațiilor, apelează la toți înțelegătorii și iubitorii de sport Români, să dăruiască obiecte potrivite pentru premiarea puterilor mai alese. Obiectele se trimet pe adresa „Clubului Sportiv Transilvania“, Cluj (Kolozsvár, Király u. 18), iar acei domni, cari binevoiesc a dăru o sumă în bani, cit de mică, să trimită paralele cu arătarea scopului, la institutul de credit și economii „Economul“, unde se administrează fondurile noastre.

Noi, coborîtorii unui neam de eroi, abia azi, după 2000 de ani, ridicăm iar cu încredere steagul mîndru al luptelor voinicești! Despărțimintele rugate din partea C. S. Tr. pentru organizarea locală, din Orăștie, Alba-Iulia, Deva, Hațeg, Ilia și Hunedoara, sunt rugate să facă propaganda cea lua largă și să se organizeze pentru o reușită vrednică, ca producția de întreceri (emulațiuni) să fie asigurată.

Afîndu-se C. S. Tr. în fața unor mari cheltueli prin aranjarea acestor emulațiuni, crede, că se va împărtași de spriginul moral și material, stînd în slujba unei idei atît de nobile și frumoase.

Cei cari doresc să ia parte la emulațiuni, sunt rugați, ca de-odată cu anunțarea, să trimită și suma de 5 (cinci) coroane, ca taxă pentru parțirarea efectivă!

Comitetul C. S. „Trans“.

O domnișoară

absolventă a unui curs de comptabilitate, cu aproape 3 ani praxă și bine introdusă în toate afacerile de bancă, precum și la cassă, poșede în scris și vorbire limba română și maghiară, se pricepe la scrisul cu mașina, are și

scrisoare frumoasă. Caută aplicare în biroul unei bănci sau o altă condiție potrivită unei domnișoare inteligente. Adresa o dă redacția acestei foi.

(0) 3-3

— Numărul acesta al „Libertății” merge singur, fără adausuri, — căci sfințele sărbători ne-au făcut peste puțină a pregăti și Foia Interesantă ori alt adaus. De aceea a și fost numărul trecut al „Foi Int.” dublu.

Moarte. Victor Dămian, proprietar de mine în Zlatna, a încetat din viață în 16 April n. în etate de 62 ani.

— Arion Checicheș, proprietar, membru în dir. „Pomul”, din Cojocna, a încetat din viață la 20 April n. în etate de 46 ani.

Dzeu să-i odihnească în pace.

POSTA REDACȚIEI

Victor C. în Nev. Castl. (America). S'a făcut cum ai zis: S'au scris la abonamentul lui, dela 1 Iul. Incolo.

Ed tura: Tipografia Nouă I. Moța. Redactor resp.: Cornel Muntean.

Convocare.

Invit pe onorații membri ai băncii sătești „Infrățirea” din Szancsal Sincel la adunarea generală, ce se va ținea în edificiul scolii grec-cat. din Szancsal-Sincel la 6 Mai n. 1914 la oarele 3 d. a.

Obiectele:

1. Deschiderea adunării.
2. Conferință și îndrumări despre inactivarea băncii și reorganizarea ei, de conferențiarul cooperativ al Asociațiunii din Sibiu.
3. Schimbarea statutelor.
4. Reducerea numărului membrilor din direcțiune și completarea cinziliului de control prin alegerea unor membri noi.
5. Hotăriri referitoare la primirea și acordarea de împrumuturi prin însoțire, la primirea de depuneri, ficsarea procentelor la împrumuturi și la depuneri și hotăriri despre alte afaceri referitoare la gestiunea interaă.
6. Ficsarea zi'elor de oficiu. Hotăriri asupra închirierii unui local pentru însoțire.
7. Comandarea unei casse de fier.
8. Eventuale.

Sincel Szancsal în 1 April 1914.

Din încredințarea direcțiunii
Vasilie Smigelschi
paroh grec-cat.

(1313) 1-1

CONCURS.

Devenind postul vacant de vice-notar comunal, prin abzi-cere, în comuna Szelistye, pentru îndeplinirea lui prin alegere, escriu concurs și invit pe candidații de notar cvalificați conform cerințelor legii, de a-și înainta prin autoritatea lor competentă, cererile instruate cu dovezile de lipsă, la oficiul pretorial până în 16 Maiu a. c.

Szelistye, în 4 Aprilie 1914.

(1293 1-3 Primpretorul cercual.

„PLUGARUL”, însoțire economică-comercială în Blaj.

CONVOCĂTOR

P. T. membrii ai însoțirii economice și comerciale „PLUGARUL” din Blaj, să invită cu onoare în senzul §. 7. din statute la a

III-a (a treia) adunare generală ordinară,

care se va ținea la 3 Maiu 1914, la 10 ore înainte de amiază, în localul casinei române din Blaj.

OBIECTELE VOR FI:

1. Deschiderea adunării.
2. Numirea unui notar și exmiterea a doi membri pentru supraveghierea scrutinului și verificarea procesului verbal.
3. Raportul direcțiunii despre mersul afacerilor, raportul comitetului de supraveghiere, bilanțul pe 1913, împărțirea venitului curat și darea absolutului.
4. Intregirea direcțiunii.

Blaj, la 8 Aprilie 1914.

„Plugarul”, însoțire economică-comercială, Blaj.

DIRECȚIUNEA:

Ioan F. Negruțiu m. p.,
prezident.

Vasilie Suciu m. p.,
membru în direcțiune.

CONTO-BILANȚ pe anul III, 1913. — MÉRLEG-SZAMLA a III, 1913. évre.

Active - Vagyon.

Numărare în cassă — Pénztár maradvány	K 2.365'57
Depuneri — Betétek	31.698'50
Lemne de foc — Tüzifa	89.956'65
Mărfuri — Árúszámla	39.478'73
Debitori — Adósok	81.668'11
Realități — Ingatlanok	6.584'75
Mobilar — Butorzat	1.815'25
	K 253.567'56

Pasive. — Teher.

Părtașii — Üzletrészek	K 44.385'80
Fond de rezervă — Tartalék-alap	573'08
Creditori — Hitelezők	3.409'77
Imprumut — Kölcsön	201.000'—
Interese după părtașii neridicate — Fel nem vett kam. üzletrészek után	1.769'05
Profit curat — Tiszta nyereség	2.429'86
	K 253.567'56

Conto Profit și Perdere. — Nyereség és Veszteség-számla.

Eșite. — Kiadások

Interese — Kamatok	K 10.751'30
Fracht și porto — Fuvardíj és postabér	23.598'49
Salare — Fizetések	6.609'40
Sose curente — Fentartási költségek	2.038'87
Chirie — Házbér	462'—
Contribuție — Adó	474'01
Profit curat — Tiszta nyereség	2.429'86
	K 46.363'93

Intrate. — Bevételek.

Din vânzare de lemne de foc — Tüzifa árulásából	K 16.374'43
Din vânzare de mărfuri — Árúcikkek árulásából	29.767'85
Proviziuni — Jutalékok	221'65
	K 46.363'93

Blaj, din ședința direcțiunii, ținută la 8 Aprilie 1914.

I. Maniu m. p., director executiv.

Emil F. Negruțiu m. p., conducător.

DIRECȚIUNEA:

Ioan F. Negruțiu, prezident. Dr. Vasile Suciu, vice prezident. Nicolae Solomon. Dr. Izidor Marcu. Dr. Octavian Prie Gavrilă Precup Dr. Daniil Szabo Vasiliu Suciu.

S'a revăzut și aflat în consonanță cu cărțile purtate în ordine bună.

Blaj, la 11 Aprilie 1914.

Membrii comitetului de supraveghiere:

Aurel C. Domșa, prezident.
Patriciu Marcu.

Dr. Ioan Rațu.

Victor Muntean.
Alexandru Patachi.

Alexiu Pop.

„Foia Interesantă” de pe 1915 o avem legată în volum! Celor-ce au fost trimis bani pentru ea, — li-s'a trimis tuturora! — Prețul 1 cor. 40 fil. franco! — Tot așa volumele de pe anii de mai nainte!

Concurs.

La locul de viconotar în comuna Orlát, devenit vacant prin abzi-cere, public concurs până în 16 Maiu 1914.

Candidați de notar, cvalificați, se-și înainteze cererile prin autoritatea lor competentă, instruate cu documentele recerute, la oficiu pretorial.

Primpretorul cercual

(1312) 1-3

2 învățăcei

se primesc în franzelaria (chiflăria) subscribului. Etate dela 14 ani în sus.

Petru Moga
Franzelar, Blaj
(Balássfalva)

1-3 (1311)

Anunț.

Curatoratul bisericesc gr.-cat. din Petrosz, p. u. Nagybaár, publică licitație minuendă pentru edificarea unei biserice nouă gr.-cat. în Petros, pe ziua de 14 Maiu st. n. a. c., înainte de amiază la 10 ore.

Doritorii de a lua în între-

prindere sus amintită lucrare, sunt recercați a se presenta prezintă prefiptă, în Petros la școla noastră

Prețul de edificare e staverit în 25.000 coroane, — după care este de a se pune cauțiune de 2500.

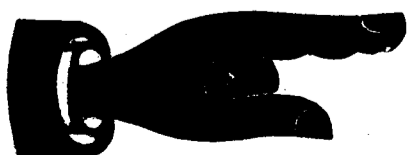
Operatele acelei lucrări, teate aprobate de Inaltul nostru guvern diocesan de Lugos sub Nru 866/1913, 5 April, să pot studia zilnic în cancelaria parochială gr.-cat. din Petrosz.

Petros, la 20 April 1914.

În numele curatoratului bisericesc

Ioan Bora
preotul Petrosului.

(1310) 1-2

Berson

e cel mai bun
câlcău de gumă

Magazinul de scinduri și lemn C. BAICU

Orăștie — Szászváros.

Aduc la cunoștința On. public din loc, din jur și din depărtări cit de mari, că cumpărind o cătățime foarte mare de material pentru clădiri cu preț favorabil, mă aflu în plăcuta poziție să-l vînd **cu preț foarte redus**, zic foarte redus, și mai ieftin ca ori-unde!!

În magazin vînd următoarele:

Lemn cioplit, lemn tăiat în firez, scinduri, lațari, margini, prăștilă și tot ce se cere la edificări.

Petrii de moară de trachit roșu, tălate din munții nordici ai Ungariei, de calitate primă. Aceste petrii, fiind tari și ghecioase, varsă multă făină și la ferecătura reclamă timp și osteneală cu mult mai puțină, ea ori-și-care alt soiu de poatră. — Le vînd cu preț foarte redus și în depărtări mari trimis cu trenul și numai o singură piatră.

Cement Portland de Belapátfalva, singurul cu drept de al vinde în tot comitatul Hunedoarei. Din lucrările săvîrșite de mǎestrii noștri din loc, din Piski, din Cugir, Bîntînți, etc., recunosc ca neîntrecut de bun. Îl vînd cu preț redus, iar în depărtări cu vagonul cu preț și mai redus.

Eternit prima, cea mai fină, mai masivă și mai durabilă placă modernă de coperit, avînd singur dreptul de vînzare și acoperire în întreg cercul Orăștiei și al Geoagiului.

Kollarit cea mai bună placă de coperit de compoziție din pele și cauciuc, potrivită și neîntrecută pentru șoproane și pentru coperișe vechi de prăștilă. Despre practicabilitatea și durabilitatea ei poștească să se convingă ori-și-cine din coperiturile făcute de mine la șoproanele mele din magazin, pe care nici ploaie, nici zăpadă, nici ger și nici vînturile cele mari nu au putut-o strica. Nu arde, nu mireasă.

Hirtie de cătran de coperit și de izolat umezeala.

Țigla Bohn & C., Zsombolya, patentă, de I. calitate, mare și mică, avînd singur dreptul de a o vinde în Orăștie, Geoagiu, Jibot și jur. Asemenea vînd ori-și-ce soiu de țigla dela ori-și-care fabrică, cu prețurile cele mai convenabile.

Stilpi de gorun pentru pǎlan (gard) ciopliți și neciopliți, de grosimi și lungimi după comandă.

Pentru biserici, școli, case comunale și alte clădiri (comunale), liferez materialul și cu vagonul și pe lingă garanță, îl pot plăti și în rate.

Întreprinzătorii de clădiri sunt rugați a cere oferte și dela mine în interesul dlor propriu.

Despre servirea punctueasă, cinstită și conștientă garantînd, rog On. public a mă sprigini cu comanda sale.

Orăștie (Szászváros), la 14 Aprilie 1914.

Cu toată stima

C. BAICU.

Invățacol

cu oarecare școală, de se poate cu una două clase gimnaziale, — se primește în prăvălia subscrisului:

Vágzsina Imre

com. în C Țiftor (H. Cristyor).

(1297) 1-2

Casă de vînzare.

Casa Nr. 48 din drumul Țării, în Orăștie, vis-a-vis de biserica gr.-orientală română, e de vînzare din mână liberă. — Trei locuințe, șură, două curți, grădină mare, etc. — potrivite pentru meserii, economice, etc.

(1247) 5-8

Călbeaza

la oi și vite mari, boi și vaci se vindecă numai prin medicina probată a apotecarului **SIMION ONICIU** din Abrud (Abrudbánya).

O doză (porție) pentru o oaie costă 60 fileri.

O doză (porție) pentru vite mari, 3 cor.

Onor public e rugat, ca dintr'o comundă să se unească mai mulți la comande, căci plata poștei le vine așa mai ieftin. La comande peste 100 cor., jumătate din preț să se trimită înainte. Comande de probă nu se trimit mai puțin decît pentru 10 oi.

Comanda să pot face numai dela inventatorul medicinei:

SIMEON ONICIU,

apotecar în Abrud (Abrudbánya).

(1172) 8-

Scrisori de mulțumire:

Medicina pentru călbează a primise și am proba-o, după cum să vede are efect. Totodată vă rog a-mi trimite acuma pentru o sută oi.

Idic el, la 10 Decembrie 1913.

Cu toată stima

MICHAEL COVRIG m. p.
prim. comunal.

St. die apotecar! Medicina ce am comanda-o de probă contra călbezei la oi, am proba-o și-am afla-o de bună, căci am tăiat din oi, m'am convins că călbeaza în ficat era moartă. Te rog deci mai trimite-mi pentru 30 de oi.

Offenbala, 28 Dec. 1913.

ION MLADIN m. p.
măcelar.

Vă rog binevoști a ne mai trimite pentru suma de 45 cor 60 fl. medicină contra călbezei.

Homorod-Daroc, 27 Dec. 1913.

G. SERACU m. p.

St. Die! Medicina contra călbezei, folosită până acum, a succes foarte bine. Medicina, precum se vede, are mare efect. Am tăiat din oile la care le-am dat, în una nu am aflat nici un fir de călbează și ficatul ca de miel de frumos, cu toate că știu sigur că înainte de a folosi medicina a avut călbează destulă, în una însă a mai fost câteva fire. Te rog mai trimite-mi pentru 15 oi.

Kozmatelke, 29 Dec. 1913.

NEAGOE ROȘCA m. p.
arîndator

P. T.

Prima fabrică de cahale și și schamott din Barul-mare (comit. Hunedoarei), își recomandă onoratalui public fabricatele proprii, și anume:

sobe de cahală, cămine și mașini (spar-uri) de cahale, în toate mărimile și colorile, în stil antic sau modern. Pentru lucru bun și material rezistent focului, fabrica primește garanță deplină pe cinci ani!

Căptușire de pǎreți cu cahale, și vane de scaldă din plate veritabile de faianțe, — precum și reparări de tot felul ce privesc această branșă, să primesc pe lingă prețuri moderate și executare repede.

Asigurăm pe toți de serviciu punctuos și solid și rugăm să fim onorați cu comande.

Cu toată stima:

Prima fabrică de cahale și schamotte
din Barul-mare (Nagybaár), (comit. Hunedoarei).

(1291) 3-10

Atelierul de tîmplărie

DUMITRU MARTIN,

ORĂȘTIE, Str. Cetății, Nr. 15 (în apropierea casei orașului), — își recomandă pentru sezonul de primăvara celor ce voesc a-și zidi case noue: **uși și fețești gata**, în diferite măsurii. Primește și efeptuește ori-ce comande, din material bun și bine uscat, pe lingă prețurile cit să poate de solide.

Tot aici: **mobile gata** pentru case țărănești, precum și **magazin de coșciuguri**

și cele aparținătoare acestora, cu prețurile cele mai reduse.

Serviciu conștientios.

(1237) 5-t. l. 2-s.

(1242) 7-

Pentru economi!

Pravuri de îngrășat porcii, vitele cornute, cai, oi și capre, 1 pachet 60 fil. — Leacuri contra călbezei la oi 60 fil. O porție de aceasta ajunge numai pentru o oaie Pentru vite mari 2 cor. — Pravuri pentru ouatul găinilor, 1 pachet 30 fil. — Pravuri contra păduchi la vite, 1 cor. — „CHEAG“ pentru închegarea laptelui la prepararea brînzei 1 doză 1 cor. Ajunge pentru 600 litre lapte.

Toate acestea să capătă dela: **CORNEL DEMETER, apotecar în ORĂȘTIE (Szászváros).**

Pentru covăcie

să caută o calfă bună și un învățacel din casă bună și eu purtări bune — la subscrisul:

GEORGE OPRÎȚA,
măstru faur (cevaciu) în Szászsebes.

(1284) 3—3

Dacă toate le-ai cercat

dacă în toate te-ai înșelat, atunci cumpără-ți o sticlă de **SPIRT SĂRAT „HUNGARIA“** singurul adevărat și singurul care la expoziția din Paris a câștigat cel mai mare premiu: „Grand Prix Paris“.

Vinzător principal:

CORNEL DEMETER,
apotecar în Orăștie.

Se capătă și în prăvăliile mixte și în toate farmaciile din țară.
(1150) 18—26

Cost bun de casă, se află, în local ori dus acasă, la ospătăria fost Vlad, azi alui,
(1259) 7—12 **I. Müller**
(Orăștie, Drumul Țării).

RED STAR LINE

Linia Steaua Roșie

Antwerpen - Amerika.

Vapor regulat și direct între Antwerpen—New-York

și Antwerpen—Boston.

Vapoarele societății sunt:

Lapland, Finland, Kroonland, Vaterland, Zeeland, Samland, Gothland, Marquette, Menominee, Manitou.

Comunicațiile la New-York în fiecare Sâmbătă, la Boston în tot a două zile. Mai de aproape vă puteți informa la

Agentura

Red Star Line

Budapest, VIII. Köztemető ut 12-a

Telefon: József 10—87

(1188) 10—16

AVIZ

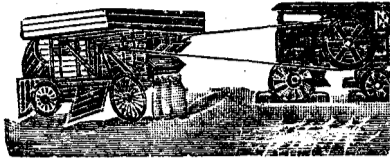
Subscrisul avînd de gînd a mă muta din Blaj, fac de vinzare casele mele din strada mică Nr. 221 unde am hotelul „La strugure“.

E singurul hotel românesc din Blaj și licența e legată de edificiu. Casele au trei sale mari, o culină mare, verandă, un dormitor, trafic de casă, două camere pentru oaspeți, două pivniți, lemnărie, fîntină în curte, etc.

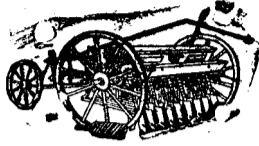
A se adresa la

(1299) 2—6 **Ioan Martin**
proprietar de hotel în Blaj.

Fiecare gazdă știe, că cea mai bună mașină de îmblătit cu motor

și mașină de sămănat

și tot felul de recuzite economice, ori arangiamente de mori, — le poate capătă mai ieftin, pe lingă garanția deplină și plată în rate, la: firma **KOVÁCS és ZAKARIÁS** în Budapesta, XIII. Köztemető ut 23. Cere catalog și preliminar, gratis. (1283) 4—50

Linia de navigațiune Triest Austro-Americană

Circulație directă de vapoare de poștă din

Triest

la

Newyork și Canada

Biroul:

Budapest VII Thököly-ut 2sz.

și la următoarele granițe:

Csáktornya: în apropierea gării, Fiume: Via Negozianti 5.

(1278) 5—40

Garduri, tare ieftine!

Producție indigenă!

Fără păreche potrivii!

(1219) Ușor de manuat! 6—40

Nenumărate scrisori de mulțumită adevăresc că

Țesutura de drot „HUNGARIA“ e neîntrecută, distinsă!

Să face din drot răsucit. Prețul pe metrul pătrat 32 fileri și mai mult.

Să comandă numai la fabricantul

Alexandru Haidecker,

fabriacă de funii de drot și de garduri de drot în

Budapesta, VIII., Ūllői-ut 48/85

Serviciu repede, favorabil și punctuos, — Catalog ilustrat gratis și franco! —

AVIZ! Subscrisul aduc la cunoștință Onor. public din loc și jur, că mi-am deschis în Orăștie, Drumul-Țării Nr. 31 (Curtea caselor Orbonaș) un

Atelier de PIETRĂRIE

în care execut tot felul de lucru din piatră, precum: cruci, trepte, margini de groapă și lespezi de cripte, etc. — dela cele mai simple până la cele mai fine, din peatră tare de gresă, sau din peatră de trachit, cu un cuvînt ori-ce lucrare care aparține breslei pietrăritului. (1277) 5—12

— **Tocile bune**, în toate mărimile, să află totdeauna gata! Rugînd onoratul public a mă onora cu comanda sa semnez

Lucru repede! Prețuri cinștite! Simion Ștef, măstru petrar. Tot aci să primesc și 2 învățacei.

Strămutare de local!

Pentru lucru bun garantezi!

Subscrisul aduc la cunoștința on. public din Orăștie și jur, că cu ziua de **24 April n.** (după Paști) îmi voi strămuta lucrătoreea de pantofărie

din strada Berăriei Nr. 8. (vis à vis de judecătoria), în casele proprii din strada mare a Timarilor Nr. 21 b.

Cu ocaziunea strămutării lucrătoreea mele în casele proprii, de aci încolo-volu putea face mușterilor mei o reducere oare-care de preț, atît la lucru nou, cît și la reparaturi; si-Mndu-mă și de-aci înainte, a-l mulțumî cu lucru bun și trainic, ca și până aci.

Rog și pe mai departe binevoitorul sprigîn al on. public din loc și jur, — și semnez

(1279) 4—12

Ioan Vărmăgean, măstru pantofar ORĂȘTIE.

Lucru bun și trainic!

Prețuri reduse la lucru nou și reparaturi!

CASSA DE PĂSTRARE (Reuniune) IN SĂLIȘTE

AVIZ

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște, primește depuneri spre fructificare

cu 5 și 5½%

după mărimea sumei și termenul de abzicere.

Darea de interese o plătește institutul.

(1042) 32—40

DIRECȚIUNEA

RACHIU!!

Pentru de a face cunoscute în cercuri cit mai largi produsele soc. noastre, oferim on. public rachiul de prune în vederea serbătorilor apropiate — în preț excepțional de ieftin:

18%	dela 49 fileri.
20%	55 "
22%	59 "
25%	69 "
28%	81 "

Rachiul pregătît și de coarne, drojdii, în prețuri foarte moderate.

Mustre se trimit pentru 40 fileri trimiși în mărci postale.

„PRUNA“

societate pe acții industrială (1301) 2—2 și comer. în Marosillye.

VIN.

În vederea apropiatelor serbător oferim spre cumpărare vinul nostru nou, gustos, de deal, în cantitate dela 50 lit. în sus:

Alb	58 fil. pr. litru.
Roșu	56 " " "
Rizling	58 " " "

Mustra se trimite în schimbul alor 40 fileri trimiși în mărci postale.

„PRUNA“

societate pe acții industrială (1300) 2—2 și comer. în Marosillye.

UN BĂIAT

se primește, sub condiții favorabile, imediat în prăvălia de fer și coloniale, a firmei:

I. Rob.

Orăștie—Szváros. (1302) 2—2

„Compagnie Generale Transatlantique“.

Linia Franceză

Linie regulată directă de vapoare repezi.

Hawre—New-York și Canada

peste Basel (Elveția) și Paris. (1231) 7—46

Cancelaria: BUDAPEST, VII, Baros-tér 15. Telefon: Iózsef 14—97

Cornel Munteanu